

บทที่ ๓

วิธีดำเนินการศึกษาวิจัย

๓.๑ วิธีการศึกษาวิจัย

ในการศึกษาและวิเคราะห์รูปแบบการจัดองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ ในครั้งนี้ ผู้ศึกษาวิจัยได้กำหนดวิธีการเป็นแบบการวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยจะทำการแบ่งข้อมูลออกเป็น ๒ ส่วน คือ ส่วนที่ ๑ เป็นข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) และส่วนที่ ๒ เป็นข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ดังต่อไปนี้

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทุติยภูมิ (Secondary Data) ได้จากเอกสาร (Document Research) ที่อธิบายเกี่ยวกับการจัดรูปแบบองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ตั้งแต่สมัยพุทธกาล สืบเนื่องมาจนถึงสมัย ภายหลังจากการเปลี่ยนแปลงการปกครองของไทยเมื่อ พ.ศ. ๒๕๓๕ จนถึงปัจจุบัน ประกอบด้วย เอกสารชั้นต้น (Primary Sources) ได้แก่ พระธรรมวินัย พระราชบัญญัติคณะสงฆ์ กฎ ระเบียบ มติ ประกาศ และคำสั่งมหาเถรสมาคม และเอกสารชั้นรอง (Secondary Sources) ได้แก่ การศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Documentary Studies) ซึ่งได้แก่ ตำรา หนังสือเล่ม วิทยานิพนธ์ ภาคนิพนธ์ เอกสารทางวิชาการ บทความ รายงานการวิจัย วารสาร และเอกสารทางวิชาการอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อศึกษาวิจัยว่าองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์มีการบริหารจัดการอย่างไร

ส่วนที่ ๒ ข้อมูลปฐมภูมิ (Primary Data) การสัมภาษณ์ (Interview) ในการศึกษาวิจัยนี้ ผู้ศึกษาวิจัยจะเลือกสัมภาษณ์ผู้ที่เกี่ยวข้องในการจัดรูปแบบองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ การสัมภาษณ์ (Interview) เป็นการสัมภาษณ์พระภิกษุที่ดำรงตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์ ตั้งแต่ระดับรองเจ้าคณะภาคจน ระดับกรรมการมหาเถรสมาคม ระดับพระสังฆาธิการที่มีความรู้ความสามารถในเรื่องการปกครององค์กรสงฆ์ ไม่แบ่งแยกว่าจะเป็นฆราวาสหรือภิกษุหรือมหานิกาย และฆราวาสผู้ที่มีประสบการณ์เกี่ยวกับองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ ตลอดจนเป็นผู้มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์เป็นอย่างดี สามารถให้ข้อคิดเห็น ข้อเสนอแนะ และสามารถบอกหรือชี้ให้เห็นถึงจุดอ่อน จุดแข็ง ผลกระทบต่าง ๆ ตลอดจนถึงปัญหาและอุปสรรครวมทั้งแนวทางการพัฒนาองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ได้ เพื่อใช้สนับสนุนความคิดเห็น

เกี่ยวกับองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ ในการสัมภาษณ์นี้ ผู้สัมภาษณ์จะทำการสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ (Informal Interview) เนื่องจากบุคคลที่จะทำการสัมภาษณ์นั้นเป็นผู้ที่สามารถขอสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการได้

๓.๒ ประชากรที่ใช้ในการศึกษา

ในการศึกษาวิจัยครั้งนี้ เป็นการศึกษาข้อมูลจากประชากรโดยสัมภาษณ์ (Interview) ผู้ศึกษาวิจัยจะทำการเลือกกลุ่มประชากรที่จะทำการสัมภาษณ์ออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๑. พระภิกษุที่ดำรงตำแหน่งทางการปกครองคณะสงฆ์ที่ถือว่าเป็นผู้ปกครองระดับสูงของคณะสงฆ์ไทย ดังต่อไปนี้

๑.๑ กรรมการมหาเถรสมาคม

๑.๒ เจ้าคณะใหญ่

๑.๓ เจ้าคณะภาค

๑.๔ รองเจ้าคณะภาค

๑.๕ พระสังฆาธิการผู้มีส่วนเกี่ยวข้องกับองค์กรการปกครองคณะสงฆ์

๒. ทนายความที่เป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับพระราชบัญญัติคณะสงฆ์ มีประสบการณ์ เคยมีส่วนร่วมและเคยมีความเกี่ยวข้องกับองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์

๓.๓ เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา

การศึกษาวิจัยในครั้งนี้เป็นการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) ซึ่งเป็นการศึกษาข้อมูลจากเอกสาร (Document Research) และการสัมภาษณ์ (Interview) ในส่วนของการสัมภาษณ์นั้น ผู้ศึกษาใช้การสัมภาษณ์โดยแบ่งรูปแบบการสัมภาษณ์ออกเป็นลำดับดังต่อไปนี้

๑. ความคิดเห็นเกี่ยวกับ โครงสร้างขององค์กรและการจัดองค์กรทางการปกครองคณะสงฆ์ไทย

๒. ความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของการปรับปรุง เปลี่ยนแปลง โครงสร้างขององค์กร และการปกครองคณะสงฆ์ไทย

๓. ความคิดเห็นเกี่ยวกับผลกระทบ ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดขึ้นในองค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ไทยในปัจจุบัน

๔. ข้อเสนอแนะ

๓.๔ การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูลผู้ศึกษาวิจัยได้ขอให้บัณฑิตวิทยาลัย วิทยาการปัญญาโท มหาวิทยาลัยศรีปทุม ทำการออกจดหมายถึงพระภิกษุผู้มีตำแหน่งทางการปกครองและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องเพื่อขอให้ตอบแบบสอบถามและขออนุญาตเข้าสัมภาษณ์

๓.๕ การวิเคราะห์ข้อมูล และ การนำเสนอ

ในการวิเคราะห์ข้อมูลนั้น ผู้ศึกษาวิจัยจะทำการยึดหลักทฤษฎีจาก การศึกษาเอกสาร ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้เชี่ยวชาญและผู้ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การศึกษามีวิเคราะห์ข้อมูลในครั้งนี้ อยู่ในกรอบการศึกษารูปแบบขององค์กรและการปกครองคณะสงฆ์ไทย ตั้งแต่สมัยภายหลังการเปลี่ยนแปลงการปกครอง พ.ศ. ๒๔๗๕ ถึงปัจจุบัน และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบขององค์กร และการปกครองคณะสงฆ์ไทยเป็นหลัก